

Тренінгові ж заняття дають можливість змодельовати конкретну управлінську ситуацію, яка має або мала місце у діяльності суб'єктів господарювання (підприємств, компаній, держави тощо) і дає можливість комплексно проаналізувати проблему, розробити рекомендації щодо її вирішення, обґрунтувати їх та оцінити ефективність їх впровадження. При цьому тренінг має і важливе психологічне значення, яке полягає у формуванні навичок роботи у команді, вмінні аргументувати власну точку зору та вислухувати думки інших учасників, презентувати узагальнені результати роботи та відповідати на критичні зауваження.

Отже, активне використання тренінгів у навчальному процесі є основою для набуття студентами комплексу теоретичних знань, формування готовності до новацій, розвитку здатності креативного мислення і творчих здібностей, що підвищує рівень їх конкурентоспроможності як фахівців на ринку праці.

Перелік посилань:

1. Красовська Н. А. Проблеми підготовки економістів в умовах трансформації вищої школи / Н. А. Красовська // Педагогіка і соціальна робота. – 2015. – № 27. – С. 89-93.

2. Україна – 2015: національна стратегія розвитку / Громадсько-політичне об'єднання «Український форум». – К., 2008. – 76 с.

АКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

*С.Ю. Боліла, канд. с.-г. наук, доцент
Херсонський державний аграрний університет*

У світлі євроінтеграційних прагнень України освіта як інноваційний процес повинна бути випереджальною та прокладати шлях у майбутнє. У пошуку нової національної моделі освіти слід робити акцент на зміну стратегічних, глобальних її цілей, зокрема зосередитися на формуванні людських, особистісних якостей фахівця, що постають водночас і як мета, і як засіб його підготовки до майбутньої професійної діяльності на основі компетентнісного підходу до освіти в умовах глобалізації. В зв'язку з цим особливо актуальними стають інноваційні активні технології навчання студентів за різними напрямками підготовки, в тому числі і економічного спрямування.

Сутність активного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх студентів [1]. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання в співпраці), де студент і педагог є рівноправними, рівнозначними суб'єктами. Педагог виступає в ролі організатора навчального процесу, лідера групи. Організація активного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових та ділових ігор, спільне розв'язання проблем. При цьому методи навчання передбачається перехід до встановлювальних та проблемних лекцій, що дають загальну інформацію по вузловим і найбільш складним питанням курсу. Структуру лекційного курсу слід будувати на методичних принципах розвивального навчання; семінарсько-практичні заняття слід опрацьовувати в комплексі з лекціями, доповнюючи їх зміст вивченням нового матеріалу і надбанням певних практичних навичок. Для активізації навчально-пізнавальної діяльності можна запропонувати студентам: виконання письмових завдань тренувального характеру: складних тестових завдань, криптограм, завдань на розуміння термінологічного інструментарію дисципліни, завдання на розуміння логічних взаємозв'язків між елементами системи; написання повідомлень та рефератів на обрану тему; самостійне проведення наукових досліджень та підготовку наукових доповідей; складання тез, підготовку розгорнутих або коротких анотацій та наукових статей; підготовку письмових відповідей на проблемні питання; виконання творчих завдань як індивідуальних так і групових; складання структурно-логічних схем до окремих тем дисципліни, що виносяться на самостійне вивчення. Ефективною формами проведення аудиторних занять можуть виступати практичні роботи, що виконуються як індивідуально, так і в міні – групах, творчих групах, мозковий штурм, «круглі столи», топ – ринги, конференції. Якщо робити наголос на використанні методів активного навчання в процесі викладання дисциплін економічного циклу підготовки, то слід враховувати що нас цікавить не репродуктивний, а продуктивний результат навчання, за яким можна виділити різні рівні задач викладача а також методи і форми проведення занять з метою стимулювання творчої активності студентів [2]. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне виявити, теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити доцільність впровадження активних технологій навчання та їхній вплив на успішність студентів. Як показали дос-

лідження, проведені в початковому середовищі ДВНЗ «ХДАУ» інноваційна система вивчення дисциплін економічного блоку є більш прийнятною, ніж класична, заснована на використанні «пасивних» технологій викладання та учіння. До того ж слід ураховувати, що найкращий результат навчання досягається лише при комплексному використанні різноманітних методів та інших дидактичних засобів. Правильний вибір місця використання того або іншого методу (форми проведення занять) по ходу реалізації навчального плану дозволяє отримати сукупний навчальний ефект і підвищити рівень професійної підготовки фахівців з економічного спрямування. Таким чином, можна стверджувати, що впровадження активних технологій навчання (тестувалися метод мікрогруп, ігрові методи, проектні технології тощо) у процес вивчення дисциплін економічного блоку збільшило рівень засвоєння нового навчального матеріалу, що проявилось у підвищенні успішності, а також зростання інтересу студентів до навчального матеріалу, збільшилась кількість наукових публікацій студентів, активізувалась їх робота у межах наукового гуртка, зросла кількість учасників конференцій різного рівня та кількість робіт студентів, що приймали участь у наукових конкурсах.

Таким чином, враховуючи сучасні освітні умови при викладанні дисциплін економічного профілю слід застосовувати активні технології навчання з використанням повного комплексу методів навчання: словесних, наочних і практичних з позицій креативної педагогіки з акцентом на розвиток творчої активності і самостійності студентів, використовувати інформаційні ресурси, впроваджувати дистанційну освіту на базі сучасних платформ, що підвищить якість підготовки фахівців в галузі економіки в умовах євроінтеграції.

Перелік посилань:

1. Стрілець С. І. *Інноваційні технології і методи навчання у вищій освіті: проблеми та перспективи* / С. І. Стрілець // *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету / Серія : Педагогічні науки.* – Чернігів : Видавничий відділ ЧДПУ. – 2011. – Вип. 90. – С. 204-209.

2. Жовта Л. О. *Використання інноваційних технологій навчання – запорука підготовки творчих спеціалістів* / Л. О. Жовта // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр.* – Київ-Вінниця : ДОВ Вінниця. – 2004. – Вип. 5. – С. 242-247.

ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

*Г.Л. Вербицька, канд. екон. наук, доцент
Національний університет «Львівська політехніка»*

Більшість сучасних підприємств в умовах міжнародних економічних відносин зацікавлені в кадрах, які спроможні приймати на себе відповідальність і працювати самостійно, тому перед закладами вищої освіти стоїть актуальне завдання – підготовка компетентних фахівців. Відкриття кордонів, посилення конкуренції на ринку праці, міграція фахівців, процеси інтернаціоналізації та глобалізації економіки ставлять нові вимоги до процесу викладання економічних дисциплін. Зазначені зміни потребують оновлення економічної освіти та приведення її у відповідність до потреб інтеграції світового та європейського освітніх процесів.

Одним із основних завдань навчального процесу у вищих навчальних закладах, які здійснюють підготовку з економічних напрямів, є цілеспрямована і планомірна підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності [2]. Професійну підготовку майбутніх економістів необхідно здійснювати, враховуючи ті вимоги, котрі висуває ринок праці до підготовки майбутніх кваліфікованих працівників. Основне завдання викладання та вивчення економічних дисциплін у вищих навчальних закладах полягає в тому, щоб допомогти студентам виробити економічний образ мислення при управлінні організацією в умовах міжнародних економічних відносин, що дасть їм можливість грамотно оцінювати ту чи іншу ситуацію, приймати більш обґрунтовані та ефективні стратегічні рішення щодо діяльності підприємств (фірм), виходячи з тієї економічної інформації, яку вони отримали. Викладач повинен використовувати методи навчання, які здатні максимально наблизити студентів до реальних ситуацій і потребують необхідності приймати адекватні управлінські рішення.

Один із основних обов'язків викладачів – навчити студентів вчитися. У нашому випадку навчити студентів відшукувати нові економічні терміни з різних інформаційних джерел, установлювати асоціативні зв'язки з відповідною економічною галуззю знань, обирати найраціональніші шляхи та методи їх запам'ятовування, розвивати зацікавленість у підвищенні власного професійного рівня та кваліфікації фахівця [1]. Формуванню початкового досвіду, необхідного для кар'єри, допомагають різні імітаційні, ситуаційні та ігрові методи навчання.